

Itämäen tuulivoiman osayleiskaava / kaavaehdotus

Tekla 21.09.2021 § 55

Valmistelija

Tekninen johtaja Sami Laukkanen

Neoen Renewables Finland Oy suunnittelee enimmillään 35 tuulivoimalan tuulivoimapuistoa Pyhäjärven Itämäen alueelle.

Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Itämäen tuulivoima-puisto kattaa noin 3800 hehtaarin laajuisen alan. Tuulivoimapuisto sijoittuu yksityisten maanomistajien, Metsähallituksen ja muutaman muun metsätaloutta yritystoimintana harjoittavan yrityksen maille.

Tehtävänä on laatia alueelle osayleiskaava, jolla luodaan edellytykset tuulivoimapuiston rakentamiselle.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) toteutetaan kaavaprosessin kanssa yhteismenettelyssä. Aloituvaiheessa kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (OAS) liitetään ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma. Valmisteluvaiheessa YVA-selostus liitetään kaavan valmisteluaineistoon. Menettelyn tuotteena syntyy osayleiskaava ja hankkeen ympäristövaikutusten arviointi.

Kaupunki toimii prosessin johtajana ja hoitaa kaavaprosessin kuulemisten lisäksi myös YVA-kuulemiset. Yhteismenettely on sovittu 16.3.2021 pidetyssä YVAL 8 § mukaisessa viranomaisten ennakkoneuvottelussa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii yhteysviranomaisena ja YVA-asiantuntijana. ELY-keskus tarkistaa YVA-selostuksen ja antaa siitä perustellun päätelmän ennen kaavan siirtymistä ehdotusvaiheeseen.

Kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aikana järjestetään kolme julkista nähtävilläoloa, joiden aikana osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa hankkeesta ja vaikutusten arvioinnista.

OAS sisältää yhteismenettelyn kuvauksen, hankkeen kuvauksen, suunnitelman osallistumisesta, ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman sekä hankealueen nykytilan kuvauksen.

Hankkeelle on perustettu seurantaryhmä, joka on aloittanut 14.6.2021.

Esittelijä

Tekninen johtaja Laukkanen Sami

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy Itämäen tuulivoiman osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman OAS, joka sisältää ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman ja asettaa ne MRL 63 §, YVAL 17 § ja MRA 30 § ja MRA 30a§ sekä MRA 32a § mukaisesti julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi muistutusten tekemistä varten.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjan liitteenä on jäsen Timo Karsikkaan pöytäkirjan liitteeksi tekemä kirjaus.

Valmistelija	<p>Tekninen johtaja Sami Laukkanen</p> <p>Itämaen tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointi on ollut nähtävillä ja lausunnoilla 6.10. – 6.11.2021.</p> <p>Osayleiskaavan luonnosalue on kooltaan noin 3 440 ha. Alueelle osoitetaan enintään 35 voimalaitosta vaihtoehdossa 1. Vaihtoehdossa 2 osoitetaan 18 voimalaa. VE-2 sijaitsee pääosin voimassa olevan maakuntakaavan osoittamalla tuulivoiman rakentamiseen soveltuvalla alueella.</p> <p>Sähkönsiirtoyhteys on esitetty toteutettavaksi Haapajärven kaupungin alueella sijaitsevalle Fingrid Oy:n Pysäysperän sähköasemalle. Sähkönsiirrolle on useita eri vaihtoehtoisia reittejä.</p> <p>Valmisteluvaiheessa on toteutettu selvityksiä tuulivoiman vaikutuksista mm. ihmisiin, eläimiin ja ympäristöön, joiden perusteella valmisteluaineisto on laadittu.</p> <p>Ympäristövaikutusten arviointiselostus on osana valmistelumateriaalia.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii yhteysviranomaisena ja YVA-asiantuntijana. ELY-keskus tarkistaa YVA-selostuksen ja antaa siitä perustellun päätelmän ennen kaavan siirtymistä ehdotusvaiheeseen.</p>
Esittelijä	<p>Tekninen johtaja Laukkanen Sami</p>
Päätösehdotus	<p>Lautakunta hyväksyy Itämaen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksen joka sisältää ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja asettaa ne MRL 65 §, YVAL 20 § ja MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi muistutusten tekemistä varten</p>
Päätös	
Muutettu päätösehdotus	<p>Lautakunta hyväksyy Itämaen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksen joka sisältää ympäristövaikutusten arviointiselostuksen ja asettaa ne MRL 65 §, YVAL 20 § ja MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 45 päivän ajaksi muistutusten tekemistä varten</p>
Päätös	<p>Hyväksyttiin yksimielisesti.</p> <p>Marja Lilja saapui esittelyn aikana klo 17:10. Henrik Kiviniemi poistui esittelyn aikana klo 18:10. Marja Lilja poistui esittelyn aikana klo 18:12.</p>
Valmistelija	<p>Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik</p> <p>Hankkeen kaavoitus on kaavaehdotusvaiheessa jaettu kahtia siten, että ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan VE1 vaihtoehdon mukainen Itämäki vaihe I kaavaehdotus, joka on laadittu maakuntakaavan ohjausvaikutuksen</p>

mukaisesti. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn hankealue kaavoitetaan kahdessa osassa, joista toisen muodostaa Itämäki vaihe I. Luonnosvaiheessa kaava-alueelle suunniteltiin rakennettavaksi enintään 35 tuulivoimalaa. Ehdotusvaiheeseen suunnittelua on päätetty tarkentaa siten, että Itämäki vaihe I kaava-alueelle suunnitellaan rakennettavaksi enintään 26 tuulivoimalaa. Toisen vaiheen kaavoitus jatkuu, kun Pohjois-Pohjanmaan Energia- ja ilmastovaihehemaakuntakaava esitellään ja sen vaikutukset voidaan ottaa huomioon.

Itämäen tuulivoimapuiston ympäristövaikutukset arvioidaan yhteismenettelyssä kaavamennettelyn kanssa. YVA-menettely päättyi yhteysviranomaisen antamaan perusteltuun päätelmään, mutta kaavaprosessi jatkuu kaavaehdotusvaiheeseen, johon on vaikutusten arviointien pohjalta valittu yksi vaihtoehto.

Ehdotetun osayleiskaava-alueen pinta-ala on noin 2155 hehtaaria. Kaava mahdollistaisi yhteensä 26 tuulivoimalan rakentamisen. Osayleiskaavan alue on merkitty suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1), jonne saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille sekä niitä varten huoltoteitä, teknisiä verkostoja ja kokoonpanoalueita.

Tuulivoimaloiden alueet on rajattu kaavaan tv-merkinnällä. Yksittäisen tuulivoimalan ohjeellinen sijoitus on merkitty tv-alueen sisällä katkoviivalla. Osayleiskaavassa on esitetty tuulivoimaloiden suurin sallittu maksimikorkeus sekä tuulivoimaloiden enimmäismäärä koko kaava-alueella. Osayleiskaavassa ei kuitenkaan oteta kantaa tuulivoimaloiden yksityiskohtaisempiin teknisiin ratkaisuihin, kuten voimalatehoihin. Osayleiskaavassa osoitetaan lisäksi tuulivoimaloita palvelevat huoltotiet sekä voimaloita yhdistävät maakaapelit. Kaavamerkinnöin ja -määräyksin on varmistettu alueelta havaittujen luontoarvojen sekä muinaisjäännösten huomioon ottaminen tuulivoimapuiston rakentamisessa.

Valtaosa kaava-alueesta säilyy metsätalousalueena. Kaavassa on annettu voimaloiden korkeuteen ja rakentamistapaan liittyviä määräyksiä. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus saa olla enintään 300 metriä maanpinnasta. Kaavassa on osoitettu luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät alueet luo-merkinnällä.

Kaava-alueelta rakennetaan 110 kV tai 400 kV ilmajohdot liityntäpisteeseen. Ensisijaisena sähkön liityntäpisteenä tarkastellaan liittymistä kaava-alueen länsipuolelle sijoittuvaan Fingrid Oyj:n Pysäysperän sähköaseman kautta. Hankkeen sähkönsiirtoa varten rakennetaan uusi 110 kV tai 400 kV sähköasema, jonka alustavat vaihtoehtoiset paikat on osoitettu kaavaluonnoksessa. Tuulipuistojen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein.

Yleiskaavan nähtävilläolosta ilmoitetaan julkisesti. Osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta. Yleiskaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta. Saatu palaute käsitellään koosteeksi ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet. Yleiskaavan hyväksymisestä päätösvalta kuuluu Pyhäjärven kaupunginvaltuustolle.

Itämäen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotusaineisto
<https://www.pyhajarvi.fi/fi/it%C3%A4m%C3%A4en-tuulivoiman-osayleiskaava>

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Itämäen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen ja asettaa sen MRL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville 30 päiväksi.

Päätös

Tekninen johtaja Sami Laukkanen esitteli Itämäen tuulivoiman osayleiskaavan kaupunginhallitukselle.

Jouni Jussinniemi saapui kokoukseen klo 17.26.

Jukka Tikanmäki saapui kokoukseen klo 17.32.

Jouni Jussinniemi siirtyi johtamaan puhetta Itämäen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen esittelyn jälkeen klo 18.17.

Juha Kuivaniemi poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi esteellisyyden vuoksi hallintolain 28 §:n perusteella.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Juha Kuivaniemi saapui kokoukseen.